

RIGAS VELESTINLIS (1757-1798)

In 1998 werd de 200ste verjaardag herdacht van de martelaarsdood van Rigas Velestinlis, wiens revolutionaire ideeën een vooraanstaande rol speelden in de nationale bevrijdingsbewegingen van Griekenland en de andere Balkanlanden tijdens de Tourkokratia.

Als dynamische en enthousiaste persoonlijkheid, met een open en rusteloze geest, gaf Rigas uitdrukking aan de Griekse Verlichting¹. Met zijn activiteiten en zijn geschriften richtte hij zich niet alleen tot de Grieken, maar tot alle volkeren die onderworpen waren aan het Osmaanse bewind. Hij legde de fundamenten voor de erkenning van algemene mensenrechten, zonder onderscheid van godsdienst, taal of nationaliteit. De boodschap van Rigas, de Eerste Martelaar van de Vrijheid, inspireerde de leiders van de *Philiki Eteria* (het geheime revolutionaire genootschap) en de strijders van de opstand van 1821. De *Thourios*, of de "Griekse Marseillaise", zoals men het lied noemde, verwekte groot enthousiasme bij de onderworpen Grieken.

De invloed van Rigas' leer bleef in Griekenland doorwerken, ook na de nationale onafhankelijkheidsstrijd, gedurende de hele 19de eeuw. In de Balkan, een regio die onlangs opnieuw oorlogstrauma's te verwerken kreeg, blijft Rigas' visioen van vreedzame coëxistentie en samenwerking tussen de volkeren nog steeds bijzonder actueel.

Zowel in Griekenland als in het buitenland werden talrijke manifestaties georganiseerd naar aanleiding van het "Rigas Velestinlis-jaar". De afdeling Nieuwgrieks van de Rijksuniversiteit Groningen nam deel aan de viering op 6 november 1998, met een studiedag gewijd aan Rigas en de impact van zijn ideeën in de Balkan. Op de volgende bladzijden vindt men de akten van dit colloquium.

Mariëtta IOANNIDOU

---

¹ Voor een situering van Rigas, zie ook het artikel van Katja De Herdt, *Hellas of Byzantium? De Griekse zoektocht naar een nationale identiteit ten tijde van Verlichting en Romantiek*, in: *Tetradio* 7 (1998) 9-48, pp. 23-24.

Adhamándios Koráis en Rigas helpen het gewonde Griekenland opstaan

Rigas toont de bloem uit het zaad van de vrijheid (houtsnede)

Generaal Perrevós met het hoofd van Rigas (schilderij van Engonopoulos)

Rigas tussen vrijheidsstrijders van 1821